

- слухової деривації. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2017. № 4 (6). С. 165-170.
4. Кондратюк С.М. Нейродинамічна характеристика як складова психомоторної активності студента. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. № 16. С. 268-273.
  5. Макаренко М.В., Лизогуб В. С., Савицький В. Л., Панченко В. М., Харченко Д. М.. Переробка зорово-слухової інформації різного ступеня складності у людей з різними властивостями основних нервових процесів. *Вісник Черкаського університету*. 2018. №1. С. 92-104.

УДК 582.711.712.:581.45.085

**ОСОБЛИВОСТІ АНАТОМЧНОЇ БУДОВИ ЛИСТКІВ
ПЕРСТАЧУ ГУСЯЧОГО (*POTENTILLA ANSERINA* L.)**

¹Ядловська О.О., ¹Мацюк О. Б., ²Амброзюк О.Б.

¹Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
²ПФНЗ «Медичний коледж»

E-mail: ksjynja_13@ukr.net

Лікування травами – одна із провідних ланок народної медицини. Важливою особливістю лікарських рослин є те, що вони швидше й активніше включаються в біохімічні процеси людського організму, ніж синтетичні засоби. Перевага лікарських рослин у тому, що вони, на відміну від синтетичних лікарських препаратів, рідко викликають ускладнення, особливо алергічні реакції; їх можна призначати для тривалого застосування. Фітозасоби, нормалізуючи функції окремих органів і систем, позитивно впливають на обмін речовин в організмі. Лікарські рослини та одержані з них БАР виявляють широкий спектр фармакологічної дії, що сприяє ефективному лікуванню захворювань [1].

Перстач гусячий (*Potentilla anserina* L.) — багаторічна трав'яниста рослина родини Розові (*Rosaceae*). У народній медицині в основному використовують траву перстачу, рідше —

кореневища та насіння [2].

Основними морфологічними ознаками надземної частини рослини є: вкорочене головне стебло з прикореневою розеткою листків та пазушними столонами (столони тонкі, сланкі, опушені); розеткові листки черешкові, 10 - 20 см завдовжки, непарноперисті, нерівномірно розсічені на великі (6 - 11 пар) і малі сегменти; сегменти продовгуваті або продовгувато-обернено-яйцеподібні, глибоко-гостро-пилчасті, зверху зелені, блискучі, майже голі, зісподу з густим, м'яким, шовковисто-сріблястим або білоповстистим опушенням; черешок і центральна жилка розсіченої пластинки з жолобчастим заглибленням на адаксіальній стороні, опушені сріблястими волосками; прилистки бурувато-коричневі, плівчасті, прирослі до черешка; дуже тонкі квітконоси; квітки поодинокі, 1-2 см в діаметрі, двостатеві, правильні, 5-членні; опукле, сухе квітколоже; пелюстки яйцеподібні, золотаво-жовті, вдвічі довші за чашечку, маточок багато, сидять на опуклому сухому волосистому гіпантії; стовпчики короткі, ниткоподібні, відходять з боків голої зав'язі; чашечка опушена, блюдцеподібна, з загостреними зубцями, з підчашею; плід – багатогорішок; горішки голі [2].

Внаслідок дослідження, встановлено, що характерними анатомічними ознаками нижньої епідерми листка перстачу є: базисні клітини лопатево-кутасті, з тонкими, злегка звивистими оболонками; продихи численні, великі, округлі, з широкою овальною щілиною; продиховий апарат аномоцитного типу. Прості криючі волоски одноклітинні, мертві, довгі, тонкі, прямі, звивисті або закручені. Волоски розміщені рясно по всій поверхні, по краю спрямовані доверху, на зубчиках сегментів утворюють «борідку». Фрагменти препаратів нижньої сторони сегментів листка перстачу гусячого зображено на рисунку 4.

Анатомічними ознаками верхньої епідерми листка перстачу гусячого є: базисні клітини великі, округло-кутасті, з тонкими пористими оболонками. Продихи відсутні. Одноклітинні тонкі криючі волоски з розеткою, притислі до поверхні і спрямовані до верхівки сегмента, розміщені рівномірно рідко, поодинокі. В гіподермальному шарі часті мертві кулясті клітини з великими друзами кальцію оксалату.

Проведені дослідження перстачу гусячого свідчать, що досліджувана рослина є перспективною для подальшого ботанічного та фармакогностичного вивчення.

Список літератури:

1. Лікарські рослини: енциклопедичний довідник / відп. ред. А. М. Гродзінський. Київ: Голов. ред. УРЕ ім. М. П. Бажана, 1990. С. 217–218.
2. Марчишин С., Амброзюк О. Перстач лікує . Тернопіль : ТДМУ, 2012. 52 с.